Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Lectiones Artemidoreae.

(Continuatae ex vol. XVII p. 81—98.)

In piscium nominibus enarrandis librariorum nequitia non pauca in Artemidorum commisit. veluti p. 166, 15 mirifice purpuris muricibus conchis erinaceis aggregatur rhombus, qui, ut tali societate dignus evadat, in *strombum* abeat necesse est. proximus versus dittographia deformatus est; inscite enim *carcinades* cum ostracodermis copulantur *). in nauplio p. 167, 17 Fridericus Iacobsius feliciter agnovit *nautilum*, sed intactum reliquit monstrum vocis *ἀληνων*, quod vulgo omissum in Mediceo inter nautilum et porphyrionem locum habet. scilicet scribendum est *ιαυτίλος ἑλεδώνη πορφυρίων*. turpi etiam vitio post pastinacam torpedinem bovem marinum infertur piscis, si diis placet, *ἀετός*, ad cuius literas ex raiarum genere proxime accedit *βάτος*.

Vix dignum est quod adnotetur, copulam male abundare ante *κολίας* p. 168, 4. gravius corrupta sunt verba vicina *μορμύροι δὲ καὶ μελάνουροι καὶ σκορπίοι καὶ κωβιοὶ περιπεσεῖν νόσον σημαίνουσι πανούργοις καὶ ἀηδέσιν ἀνθρώποις*, in quibus perperam morbus dicitur *περιπεσεῖν* homini, quum ex linguae usu hominem deceat *περιπεσεῖν* morbo. a quo usu Artemidorum nunquam degressum esse sat multi loci testificantur, ut I 55 *πόνοις περιπεσεῖν*. 56 *περιπεσεῖται φόβῳ*. II 22 *περιπεσεῖν γὰρ σημαίνουσι πονηροῖς ἀνθρώποις*. III 5 *καὶ γὰρ αὐτοὶ περιπίπτουσι τοῖς θηρᾶν αὐτοὺς βουλομένοις*. 65 *λῃσταῖς περιπεσεῖται*. IV 22 *πταίσμασι περιπίπτων*. V 16 *ἀγγαρείᾳ περιπεσών*. 56 82 *ναυαγίῳ περιπεσών*. neque ego animum inducam vulgatae licentiam contra haec exempla defendere. expungo *νόσον* **) et ha-

*) Proxima verba *πορφύραι δὲ καὶ καρκινάδες καὶ ἁλιεῦσι καὶ πορφυρευταῖς καὶ καρκινευταῖς πολλάκις συμφέρουσι* non Artemidoro tribuenda esse sed sciolo et locus incommodus docet, in quo posita sunt, et *καὶ ἁλιεῦσι*, quod absurde cum *πορφυρευταῖς* et *καρκινευταῖς* coniungitur, et vero *πολλάκις*, quod ante *συμφέρουσιν* verbaque similia apud illum inauditum est. ceterum *καρκινευτής* ex hoc tantum loco in lexica relatum est.

**) E contrario obscuravit morbum libido librariorum I 50 *ἃ δὴ θάνατον μὲν τοῖς νοσοῦσιν, ἀπραγίαν δὲ καὶ προδοσίαν τοῖς ἐρρωμέ-*

bebis genuinam manum scriptoris. ad *περιπεσεῖν* ne *τὸν ἰδόντα* desideres, apposuisse iuvabit II 28 *αἱ δὲ λεῖαι μὲν ἀνάντεις δὲ μετὰ παρολκῆς καὶ δυσθυμίας σημαίνουσιν ἀνύσειν τὰ προκείμενα.* III 53 *μεταῖται δὲ εἰς οἰκίαν εἰσερχόμενοι* (adde *περὶ*) *τῆς οἰκίας ἀμφισβητῆσαί τινι σημαίνουσιν.*

In II 16 de cetis disserens Artemidorus non scripsit *καὶ ὅπου ἐπέρχεται, ἐκεῖθεν πνευσόμενον ἄνεμον σημαίνει,* sed *ὅθεν,* ut II 23 *ὅθεν δ' ἂν πῦρ ἐπὶ τὴν ναῦν φέρηται, ἐκεῖθεν χειμῶνα ἐσόμενον προαγορεύει.* in iis quae continuo sequuntur *ἔξω δὲ θαλάσσης καὶ τοῦ ὑγροῦ πᾶν θηρίον θαλάσσιον ὁραθὲν ἀγαθόν* abesse malim aut *θαλάσσης* aut *καὶ τοῦ ὑγροῦ.* numeri verborum confusi sunt II 17, ubi pro *σημαίνουσιν* et *φησίν* scribendum *σημαίνει* et *φασίν.* emblemate inquinantur *ἐξ ὕδατος ἢ δι' ὕδατος ἔχοντες τὴν ἐργασίαν πρὸς τὴν τροφήν,* quorum postrema reiicienda sunt. namque Artemidorus formulis *ἔκ τινος ἢ διά τινος ἔχειν τὴν ἐργασίαν* sive *ἐργάζεσθαι* ita usus est, ut nihil iis unquam assuerit. confer II 13. p. 163, 19 *καὶ τοὺς ἐχθροὺς σημαίνουσιν ἐξ ὕδατος ἢ δι' ὕδατος ἔχειν τὴν ἐργασίαν.* III 59 *πλὴν τῶν ἐχόντων ἐξ αὐτῆς ἢ δι' αὐτῆς τὴν ἐργασίαν.* ibid. p. 197, 8 *καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν ἢ δι' αὐτῶν ἐργαζομένοις.* IV 57 *χωρὶς τῶν ἐχόντων τὴν ἐξ αὐτῶν ἢ δι' αὐτῶν ἐργασίαν* (retrahe *τὴν* post *δι' αὐτῶν*). quibus exemplis quum simul demonstretur fixam in hac formula utriusque praepositionis sedem esse, facile diiudicari potest, vulgatane praestet verborum structura II 18 *κίνδυνον δι' ὑγρῶν ἢ ἐξ ὑγρῶν* an quam Mediceus propagavit *κίνδυνον ἐξ ὑγρῶν ἢ δι' ὑγρῶν.* ad eandem normam redigenda sunt II 31 *καὶ τῶν ἐξ ὄχλων ἢ ἐξ ὅπλων ἢ ἐν ὅπλοις ἐργαζομένων.* quorum vocabulorum tertium

νοις σημαίνει. lege *ἀπραξίαν δὲ καὶ μακρονοσίαν τοῖς ἐρρωμένοις.* paulo ante in libris et scriptis et editis haec leguntur: *ἐπεί τοί γε τὸ ὑπερβαλλόντως καλὸν εἶναι δοκεῖν ἐπίσης τῷ αἰσχρὸν εἶναι ἀποβαίνει.* corrige *ἐπεὶ τό γε ὑπερβαλλόντως κτέ.* eandem formulam repone I 66 *ἐπεί τοί γε πολὺν καὶ ἄμετρον πίνειν πολλῶν κακῶν αἴτιον καθίσταται πᾶσιν ἐπίσης,* Artemidorus enim particulas *ἐπεί τοί γε* ignoravit. infra III 66 *ἐπεί γε ὅτι τοὺς ἐπιμελῶς ἀναγνόντας οὐκ ἐάσει ἀποστῆναί ποτε τῶν λόγων τούτων τὰ βιβλία καὶ διομόσασθαι ἔχω* scribendum *ἐπεὶ τό γε ὅτι* cett. vide I 64 *ἐπεὶ τό γε νήχεσθαι πᾶσι πονηρόν.* 78 *ἐπεὶ τό γε μὴ δύνασθαι ἐξιέναι πονηρόν.* II 60 *ἐπεὶ τό* (*τοί* Mediceus) *γε εἰκῆ λυπεῖσθαι ὄντως ἐπί τινι λυπηθήσεσθαι σημαίνει.* similia sunt quae leguntur I 70 *ἐπεὶ ὅ γέ τινος τῶν οἰκείων σάρκας φαγὼν τὸν οὐ ἔφαγε κατορύξει.* 73 *ἐπεὶ τοῖς γε ἄλλοις οὐδὲν ἂν μαντεύοιτο ἡ συκῆ.* II 5 *ἐπεὶ οἵ γε ἄψηφοι ἀκερδεῖς τὰς ἐγχειρήσεις σημαίνουσιν.* 58 *ἐπεὶ τά γε πολλὰ διὰ τὸ δυσοικονόμητον φροντίδας σημαίνει.* III 66 *ἐπεὶ τοῖς γε πείρᾳ κεχρημένοις καὶ τριβαῖς πολλαῖς εὐπαρακολούθητός ἐστιν ὁ λόγος.*

quartum quintum Mediceo duce expungenda sunt; ceteris bene erit, si pro ἐν ὅπλοις emendaveris δι' ὅπλων.

Vtar hac occasione ut de simili loco disputem et ipso corrupto II 13 ubi de dracone haec: ἐπειδὰν οὖν προσίῃ ἢ διδῷ τι ἢ λέγῃ ἢ τὸ μὴ ἄγριον διὰ τῆς γλώσσης ἐμφαίνῃ ἀγαθὰ μεγάλα σημαίνει ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἢ διὰ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἢ δαίμονας. haereo in extremis. nam Artemidorus draconem symbolum esse scripsit deorum, quibus sacer sit, hosque esse voluit Iovem Sabazium, Solem, Cererem, Proserpinam, Hecaten, Aesculapium, Heroas. itaque si extrema illa scripsisse putandus est, aut se nihil antea de daemonibus tradidisse aut heroum se mentionem fecisse oblitus erat. quod utrumque parum credibile est. auget loci perturbationem totius orationis figura, quae tantum abest ut Artemidoro tribui possit, ut ne Graeca quidem videatur esse. Artemidorus certe, quae scripsisse videatur, ex I 73 cognoscitur, ubi est τὰς διὰ γυναικῶν ἢ ἀπὸ γυναικῶν ὠφελείας *). omissis igitur θεοὺς ἢ δαίμονας correxerim ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἢ διὰ τῶν εἰρημένων. eundem genetivum librariorum neglegentia obliteravit II 36 p. 208, 10 ἐὰν μὲν οὖν ἐπὶ τὸ κρεῖττον καὶ ἥδιον (dele καὶ ἥδιον) τρέπηται ἡ Σελήνη τὴν ἀπὸ τούτων ἢ διὰ ταῦτα ὠφέλειαν σημαίνει· ἐὰν δὲ ἐπὶ τὸ χεῖρον, τὴν ἀπὸ τούτων ἢ διὰ ταῦτα βλάβην, ubi bis scribendum videtur διὰ τούτων. neque praetermittenda verba I 78 πάντως γάρ τι πράξει λυσιτελὲς παρὰ τῇ γυναικὶ ἢ διὰ τῆς γυναικός, ἧς εἶδεν ὁ ἀνήρ, quae ita refingenda arbitror πάντως γάρ τι πράξει λυσιτελὲς ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἢ διὰ τῆς γυναικός, ἣν εἶδεν ὄναρ.

Dupliciter corrupta sunt verba II 18 καὶ περὶ τοῦ δοκεῖν ἰχθὺν ἐν τῇ κοίτῃ ἰδεῖν πονηρὸν τῷ πλέοντι νομίζειν καὶ τῷ νοσοῦντι. in νομίζειν agnoscere mihi videor variam lectionem praecedentis δοκεῖν. restat ut pro καὶ περὶ τοῦ rescribatur ἔτι καὶ τό. statim articulus male abundat in καὶ ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἰχθὺν εἰ ὑπολάβοι τεκεῖν. εἰ abest a Mediceo. hinc malim καὶ εἰ γυνὴ ἐν γ. ἔ. ἰ. cett.

II 20 Artemidorus tradit magnas aves per quietem visas pauperibus infausta portendere; nam passim famescere eas, quum victum tenuem et vilem aspernentur mensaeque semper lautae inhient; pusillas contra bene evenire dicit, et quidem, cur sic opinetur, rationem adiicit hanc: οἱ δὲ σμικροὶ καὶ σπερμολόγοι εὐπόριστον ἔχοντες τροφὴν οὐκ ἔστιν ὅτε ἐνδεεῖς εἰσιν. quae verba rectius sic scribentur οἱ δὲ

*) Nisi haec potius ita ordinanda dicas τὰς ἀπὸ γυναικῶν ἢ διὰ γυναικῶν ὠφελείας.

σμικροὶ ἅτε σπερμολόγοι, ut respondeatur hac clausula ad eam quae praecessit διὰ τὸ μὴ λιταῖς χρῆσθαι τροφαῖς. ἅτε particula infra est IV 33 ἅτε ἀνδρὶ ἀσκητῇ, ita enim Mediceus; ὄντι Reiffiana.

Adulterinis verbis foedantur ἀετὸν ἰδεῖν ἐπὶ πέτρᾳ καθεζόμενον ἢ ἐπὶ δένδρῳ ὑψηλοτάτῳ ἀγαθὸν τοῖς ἐπὶ πρᾶξιν ὁρμῶσι, φοβουμένοις δὲ πονηρόν· καὶ τὸν ἀπόδημον ἄγει. extrema enim sententia derivatur ex aquila in saxo vel arbore altissima considente et praedam speculante. cuiusmodi viso hominem negotiis implicatum significari posse concedo, peregre degentem vel in patriam reducem nego ac pernego. alienam praeterea originem prodit ἄγει simplex; Artemidorus enim in talibus ἐπανάγει dicere solet. mox in ὅ τι γὰρ ἂν ὑπὸ τοῖς ὄνυξι λάβοι restituendus coniunctivus et delendum fortasse ὑπό. sententiam vicinam ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποδημήσαντες καὶ μεταστάντες extremis duobus vocabulis truncat Mediceus, recte, ni fallor. cuius auctoritati qui parere noluerit, saltem μεταναστάντες scribere debebit. post pauca particula disiunctiva in copulam male abiit in τιθασὸς δὲ καὶ προσιὼν καὶ διδούς τι καὶ φθεγγόμενος τῇ ἑαυτοῦ φωνῇ, v. I 5 διδόντες τι ἢ λέγοντες ἀγαθόν. II 13 ἐπειδὰν οὖν προσίῃ ἢ (lege καὶ) διδῷ τι ἢ λέγῃ ἢ (lege καὶ) τὸ μὴ ἄγριον διὰ τῆς γλώσσης ἐμφαίνῃ. 36 λέγων δέ τι ἀγαθὸν ἢ (ita Mediceus; καί vulgo) δεικνὺς (lege διδοὺς) εὐπορίας ἐστὶ σημεῖον.

Ridicula sunt quae leguntur p. 172, 14 γυνὴ δὲ ἐὰν ὑπολάβῃ ἀετὸν τεκεῖν, υἱὸν γεννήσει, ὃς ἐὰν μὲν ᾖ πένης, στρατεύσεται καὶ στρατοπέδου ἄρξει παντός, ὡς καὶ ἀετὸς τῶν ὀρνίθων· καὶ γὰρ στρατοπέδου παντὸς πρόεισιν ὁ ἀετός. sat est intellegi, prius παντός originem traxisse ex sequenti, et verba ὡς καὶ ἀετὸς τῶν ὀρνίθων in marginem reiicienda esse. quae extremo loco commemoratur aquila, signum est, quod στρατοπέδοις, id est, legionibus praemittitur.

P. 173, 5 malim ἀγνώμονα pro εὐγνώμονα. mox de vulturibus agens Artemidorus haec scribit: γῦπες δὲ κεραμεῦσι καὶ βυρσοδέψαις ἀγαθοὶ διὰ τὸ τῆς πόλεως ἀπῳκίσθαι καὶ διὰ τὸ νεκρῶν ἅπτεσθαι σωμάτων, ἰατροῖς δὲ καὶ τοῖς νοσοῦσι πονηροί· νεκροῖς γὰρ χαίρουσι σώμασιν. non dubito de vulturibus coriariorum symbolis; at quid sibi volunt figuli, quos ut artem suam exerceant neque ex urbe exsulare neque corpora mortua contingere oportet? atque aliunde illatos esse figulos cogitet qui comparaverit I 51 τὸ δὲ βυρσοδεψεῖν πᾶσι πονηρόν· νεκρῶν γὰρ ἅπτεται σωμάτων ὁ βυρσοδέψης καὶ τῆς πόλεως ἀπῴκισται, ἔτι καὶ τὰ κρυπτὰ ἐλέγχει διὰ

τὴν ὀσμήν· ἰατροῖς δὲ καὶ (καὶ recte delet Reiffius) χαλεπώτατον ἁπάντων, de corrigendo κεραμεῦσι qui meminerit verborum IV 56 τὰ δὲ νεκροῖς ἐφεδρεύοντα καὶ μὴ (μηδενὶ Mediceus; lege μηδὲν) θηρεύοντα ἀργοὺς καὶ νωθεῖς ἀνθρώπους ἢ νεκροστόλους ἢ ἐνταφιοπώλας ἢ βυρσέας ἢ ἀπεληλαμένους πόλεως, ὡς γῦπες. ego vero neque idoneam interpolationis causam excogitare possum, neque habeo quos homines figulis substituam. videant alii. at glossatorem sapiunt νεκροῖς γὰρ χαίρουσι σώμασι, quae post arcessitam formulam διὰ τὸ νεκρῶν ἅπτεσθαι σωμάτων non solum ieiunitatem prae se ferunt Artemidoro vix concedendam, sed prorsus supervacanea sunt. neque illa comparent in loco parallelo quem supra adscripsi, I 51.

P. 173, 15 ἱέραξ δὲ καὶ ἰκτῖνος ἅρπαγας καὶ λῃστὰς σημαίνουσιν· ἱέραξ μὲν φανεροὺς καὶ ὁμόσε χωροῦντας, ἰκτῖνος δὲ λάθρᾳ ἐπιτιθεμένους. ὁμόσε χωροῦντας quum potestate non diversum sit ab ἐπιτιθεμένους, apparet ante formulam illam adverbium deesse, cui λάθρᾳ recte opponi possit. lucramur hoc scribendo ἱέραξ μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ ὁμόσε χωροῦντας. confer II 12 διαφέρει δὲ ἐν τῷ τοὺς ἐχθροὺς οὐκ ἐκ τοῦ φανεροῦ ἐπιθησομένους σημαίνειν, ἀλλὰ λάθρᾳ ἐπιβουλεύοντας (lege ἐπιβουλεύσοντας).

Grues et ciconiae p. 174, 15 singulatim in somnis visae peregrinatores dicuntur adiuvare διὰ τὸ κατὰ περιτροπὰς ὥρῶν ὁρωμένους σώζειν τὸ ἀποδημεῖν. haec verba sensu carent, sed sana fiunt Medicei ope glossas propellentis, ut assolet. exhibet διὰ τὸ περιτροπὰς ὡρῶν ἀποδημεῖν, quae libenter accipio, nisi quod dispescendum est περιτροπάς. contrario errore peccatum est in Theodori Prodromi Catomyomachia 213

πρόστητε ναὶ πρόστητε καρτερωτάτως
τῶν δεσποτῶν μου τῶν νέαν στρατηγίαν
καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ πάμφαγον γένος,

scribendum enim

τῶν δεσποτῶν μου τῶν νέαν στρατηγίαν
κατῶν τελούντων πρὸς τὸ πάμφαγον γένος.

In II 22 p. 176, 6 male vulgatur ὡς ἐπὶ πολύ pro ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· proxime requiro σφῆκες πᾶσι κακοί· περιπεσεῖν γάρ pro σφῆκες πᾶσι κακόν· περιπεσεῖν τε γάρ.

In II 23 varia naufragii genera enumerantur ita: τῆς νεὼς ἤτοι ἀνατραπείσης ἢ διαφθαρείσης ἢ πέτραις περιρραγείσης. atque naves subversae et scopulis allisae quin rectissime hic commemorentur, controversia nulla est; sed mire his tertium genus inseruntur naves, quae simpliciter periisse dicuntur. cui vitio consimile est quod infra in

vulgata comparet *ὁποῖον ἂν οὖν μέρος τοῦ πλοίου καίηται ἢ διαφθείρηται τῆς νεὼς ὁρμούσης, τὸν ὅμοιον εἰκὸς διαφθαρήσεσθαι*: nam inepta haec verba sunt, nisi cum Mediceo deleas *τοῦ πλοίου καίηται ἤ*. credo igitur et alterum illum locum emblemate vitiatum verbaque *ἢ διαφθαρείσης* resecanda esse. deinde post *τοῖς περιέχουσιν αὐτούς* excidit *δεσμοῖς*, plura post *καὶ ἀποδημίας σημαντικόν* p. 178, 8; neque enim naves ex portu prodeuntes homines peregre et exeuntes et redeuntes significare possunt.

Eiusdem capitis verba impeditissima *ἱστὸς δὲ τῆς νεὼς τὸν κύριον σημαίνει ἢ τῆς οἰκίας, ἀντιπρόσωπον δὲ τὸν πρῳρέα, καὶ ὁ χηνίσκος τὸν κυβερνήτην, τὰ δὲ πηδάλια τὸν πλοῦν ἢ τούς γε τοῦ ναυκλήρου παῖδας, τρόπις τὴν ἐνθήκην τοῦ πλοίου, ὅπλα τοὺς ναύτας, καὶ τὸ κέρας τοὺς τοιχάρχους* *) ut diiudicari possint cum sequentibus componenda sunt *ὁποῖον ἂν οὖν μέρος διαφθείρηται τῆς νεὼς ὁρμούσης, τὸν ὅμοιον εἰκὸς διαφθαρήσεσθαι, πλεούσης δὲ τῆς νεώς, περὶ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος κίνδυνον οὐ τὸν τυχόντα ἔσεσθαι δηλοῖ χειμῶνι βιαίῳ συσχεθείσης*. ex his enim elucet, Artemidorum verbis quae supra posui non dixisse certas navigii partes symbola esse aliarum eiusdem navigii partium, sed navigii quibusdam partibus portendi *τοὺς ὁμοίους*, id est homines partibus istis compares ac simillimos, veluti quum malo scribat significari navis dominum, vel puppi gubernatorem, vel armamentis nautas. somniansne igitur ille *hominibus* aggregavit navigationem et merces navi impositas? quid porro naucleri filiis commercii est cum gubernaculis, vel cur qui proretam gubernatorem nautas in medium adduxit non simpliciter *navis dominum* iis praefecit sed *dominum navis domusve?* scilicet Artemidorus et hic emblemato exuendus eiusque incorrupta manus sic restituenda est: *ἱστὸς δὲ τῆς νεὼς τὸν κύριον σημαίνει, ἀντιπρόσωπον δὲ τὸν πρῳρέα, καὶ ὁ χηνίσκος τὸν κυβερνήτην καὶ τὰ ὅπλα τοὺς ναύτας καὶ τὸ κέρας τὸν τοίχαρχον*.

Singularis pro plurali reducendus II 24 p. 181, 20 *οὐδέπω γὰρ τὰ τοιαῦτα ἕτοιμα εἰς τροφήν εἰσι·* tum *οὐ πάνυ τι* pro *οὐ πάντη* corrige p. 182, 4 et proxime *συναιρομένους* pro *συναιρουμένους*. in sequente pagina praepositio periit. vulgo enim scribitur *διὰ τὴν αὐτῶν ἐργασίαν*. supple *διὰ τὴν ἀπὸ αὐτῶν ἐργασίαν*.

P. 188, 23 *ἀεὶ δὲ διανήξασθαι ἄμεινον ἢ μεταξὺ κολυμ-*

*) Pro *τοὺς τοιχάρχους* Mediceus *τεχαλκοῦν* similique mendo I 35 *ὀτειχαλκος χαλκούς* pro *ὁ τοίχαρχος τοιχάρχου*. restitue singularem, quem vel ob *κύριον πρῳρέα κυβερνήτην* reponi oportebat.

βῶντα διυπνίσαι. perpetua Artemidori consuetudo haec verba sic ordinari flagitat ἀεὶ δὲ ἄμεινον διανήξασθαι κτέ. tum pro διυπνίσαι corrige διυπνισθῆναι *) eundemque aoristum tolle in I 73 καὶ διυπνίσας ἐν τῇ χειρὶ ἔτυχε κρατῶν τὸ κάρυον. passivam huius vocabuli formam codices propagarunt II 68 καὶ οὕτω διυπνίζεσθαι. III 7 εἰ δὲ ἔτι ἔχων αὐτοὺς διυπνισθῇ (lege διυπνισθείη). IV 51 διυπνίσθη. in II 28 recte διυπνίζεσθαι Aldina; διυπνίζειν Mediceus.

II 39 p. 201, 24 εἰ δέ τινα προβαίνων ὁ λόγος ὑπομνήσειε τῶν θεῶν, οὐ παραλείψομεν τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον. scribendum εἰ δέ τινα ἄλλον ὁ λόγος ὑπομνήσει τῶν θεῶν, v. I 11 καὶ εἴ τι ἄλλο προϊὼν ὁ λόγος ὑπομνήσει. mox in οἱ δὲ πέριξ τούτων πονηροὶ πᾶσι πλὴν φιλοσόφων post extremam vocem supple καὶ μάντεων ipso Artemidoro iubente, qui II 39 p. 223 hunc locum ita respexit: Ὠκεανὸς καὶ Τηθὺς φιλοσόφοις καὶ μάντεσι μόνοις ἀγαθοί, καθὼς ἤδη εἴρηται. nec dissociantur philosophi et vates II 33. p. 193, 8 ἄριστον δὲ φιλοσόφῳ καὶ μάντει τὸ βασιλεύειν.

Pag. 215, 6 Ἡρακλέα μὲν ἰδεῖν ἢ ἄγαλμα αὐτοῦ πᾶσι τοῖς εὐπροαιρέτοις καὶ κατὰ νόμον ζῶσιν ἀγαθόν. primum αὐτόν insere post ἰδεῖν, ut recte scriptum est II 35 Δία ἰδεῖν αὐτὸν ὁποῖον ὑπειλήφαμεν ἢ ἀγάλματα (recte ἄγαλμα Mediceus) αὐτοῦ ἐν οὐρανῷ (dele ἐν οὐρανῷ) ἔχοντα (ἔχοντι Mediceus; lege ἔχον) τὴν οἰκείαν σκευὴν ἀγαθόν. 37 Ἑστία αὐτή τε καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῆς. 39 αὐτοί τε καὶ τὰ ἀγάλματα, ubi supple αὐτῶν. deinde scribendum εὐπροαιρέτως et ἀγαθός. mox dele καὶ ante ὅτε ἦν ἐν ἀνθρώποις et scribe ἄτοπον καὶ πονηρόν pro ἤ. de emblemate suspecta sunt ὡς δὲ εἰκὸς εὐλόγως καὶ ὀρθῶς πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν καὶ τὰ τοιαῦτα. scribendum videtur εὐλόγως δὲ καὶ ὀρθῶς abiectis ὡς δὲ εἰκός. praeterea reponendum εἰς οὐδέν et delendum καὶ ante τὰ τοιαῦτα.

P. 217, 5 καὶ πᾶσι τοῖς ἐμπορικὸν βίον ἔχουσι. ex formula lege τοῖς ἐμπορικὸν τὸν βίον ἔχουσι. mox male editi Ἑρμῆς τετράγωνος ὁ σφηνοπώγων φιλολόγοις μόνοις συμφέρει, ὁ δὲ τετράγωνος καὶ ἀγένειος οὐδὲν τούτοις συμφέρει nec melius Osannus, qui ad Cornutum p. 282 ante ἀγένειος inseruit articulum. scribendum Ἑρμῆς ὁ τετράγωνος καὶ σφηνοπώγων. statim in Νέμεσις ἀεὶ τοῖς κατὰ νόμον ζῶσιν ἀγαθὴ καὶ μετρίοις ἀνθρώποις καὶ φιλολόγοις inepte philologi cum

*) Ceterum non nescio, passim, ut in Luciani Ocyp. 108, διυπνίσαι intransitive intellegi. nec tamen ego hanc licentiam Artemidoro concesserim.

hominibus moderatis copulantur. exspectes φιλοσόφοις. nec genuinum est quod proxime sequitur τοῖς δὲ παρανομοῦσι καὶ τοῖς ἐπιτιθεμένοις τισὶ καὶ τοῖς μεγάλων ἀρχομένοις πραγμάτων. malim ὀρεγομένοις. corrupte etiam in codicibus et editionibus habetur καὶ τοὺς γῆμαι προαιρουμένους pro προῃρημένους. gravius affecta sunt μάλιστα δὲ ἀγαθὴ περὶ γάμους καὶ κοινωνίας καὶ περὶ τέκνων γονάς· συνδέσμων γὰρ καὶ ἐπιγόνων ἐστὶν αἰτία. corrige μάλιστα δὲ ἀγαθὴ πρὸς γάμους καὶ κοινωνίας καὶ πρὸς τέκνων γονήν· συνδυασμῶν γὰρ καὶ ἐπιγόνων ἐστὶν αἰτία.

II 40 μεμνῆσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἕκαστον αὐτῶν (deorum) τὴν οἰκείαν σκευὴν ἔχειν χρὴ καὶ μὴ διαλλάττειν μηδὲ ἀποβάλλειν μηδὲ ἁπλῶς ἑστάναι μηδὲ ἄνευ τούτων εἶναι τῶν νενομισμένων. pro τούτων propono ὅπλων. infra IV 76 ἄνευ τῶν ὅπλων καὶ τῶν ἀναθημάτων οἱ θεοὶ βλεπόμενοι πονηροί.

II 44 νομίζειν οὖν χρὴ τοὺς ὁρωμένους ἀγνοουμένους θεούς τε καὶ θεὰς ἀπὸ ἡλικίας. lege γνωρίζειν οὖν χρή et expunge ὁρωμένους.

II 49 ἀγαθὸν δὲ τὸν θάνατον ἐτήρησα καὶ τοῖς λυπουμένοις καὶ τοῖς φοβουμένοις (ἄφοβοι γὰρ καὶ ἄλυποι οἱ ἀποθανόντες) καὶ τοῖς περί τι δίκην ἔχουσι καὶ τοῖς βουλομένοις γῆν πρίασθαι. lege καὶ τοῖς περὶ γῆς δίκην ἔχουσι. ita I 67 τοῖς περὶ γῆς δικαζομένοις. 79 ἀγαθὸν δὲ τῷ περὶ γῆς ἔχοντι δίκην καὶ τῷ γῆν πρίασθαι βουλομένῳ. II 9 ἐν ταῖς περὶ γῆς (γῆν Mediceus) δίκαις. ceterum in nostro loco Mediceus pro τι praebet τήν idemque I 35 καὶ ὁ περὶ τὴν δίκην, ubi recte editi περὶ γῆς. in sequentibus ἐν τῇ τῶν ζώντων ἐξουσίᾳ διακείμενοι extrema vox labem cepit. rescribe κείμενοι. neque ferendum asyndeton in verbis initium sententiae efficientibus οὐδὲν διαφέρει. supple δέ.

II 52 ἰδίως δὲ τὸ ζῶντα κατακαίεσθαι τοῖς νοσοῦσι διὰ τὸ σύνθετον τοῦ ὀνόματος σωτηρίαν σημαίνει, τοῖς δὲ νέοις συμφορὰς ἀλόγους καὶ ἐπιθυμίας ἐρωτικὰς σημαίνει. lege τοῖς δὲ νέοις φορὰς ἀλόγους.

Pauperes homines si per quietem cruci affigi sibi videantur secunda uti fortuna narrantur II 53; καὶ γὰρ ὑψηλὸς ὁ σταυρωθεὶς καὶ πολλοὺς τρέφει. supple καὶ πολλοὺς τρέφει οἰωνούς, id quod patet ex IV 49 οἷον ἔδοξέ τις ἐσταυρῶσθαι σημαίνοντος τοῦ δοκεῖν ἐσταυρῶσθαι δόξαν καὶ εὐποριάν, δόξαν μὲν διὰ τὸ ὑψηλότατον εἶναι τὸν ἐσταυρωμένον, εὐποριάν δὲ διὰ τὸ πολλοὺς τρέφειν οἰωνούς et quodammodo ex II 54 θηριομαχεῖν πένητι ἀγαθόν, πολλοὺς γὰρ ἕξει τρέφειν· καὶ γὰρ ὁ θηριομαχῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων σαρκῶν τὰ θηρία τρέφει.

II 66 ἆσμα ἐνδοτικὸν καὶ κελευστικὸν πρὸς ἔργα. lege ἆσμα ἐνδόσιμον.

II 68 ἵπτασθαι δοκεῖν τῆς γῆς ὀλίγον ἀπέχοντα ὀρθὸν τῷ σχήματι ἀγαθὸν τῷ ἰδόντι· ὅσον γὰρ ἄν τις ἀπέχῃ τῆς γῆς, τοσοῦτον ὑψηλότερός ἐστι τῶν ἑκατέρωθεν περιπατούντων. excidit καί post ἀπέχοντα et corrigendum κάτωθεν pro ἑκατέρωθεν.

III 5 ὄρτυγες τοῖς μὴ φιλοτροφοῦσιν ἀγγελίας σημαίνουσι διαποντίους ἀκούσειν ἀηδεῖς καὶ πονηράς· διαποντίους μὲν ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ μὲν διαπόντιοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι παραγίνονται. pro φιλοτροφοῦσιν Mediceus τροφοῦσιν, unde ὀρτυγοτροφοῦσιν efficiendum; Reiffius enim quum confidenter reponeret φιλορτυγοτροφοῦσιν, decipi se passus est voce nihili *) ex hoc loco in lexica relata et Reiskio reddenda qui eam commentus est. deinde indignum Artemidoro est ἀκούσειν pro ἀκούσεσθαι. in extremis verbis καὶ αὐτοὶ μὲν διαπόντιοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι παραγίνονται recte a Mediceo μέν abest. sed ad totius sententiae ineptias attendas velim. nunciorum per mare allatorum symbola coturnices esse audis. cui placito causae instar absurde subiicitur, coturnices et per mare advenire et vero vernaculas esse, etsi nihil profecto in causa esse poterat nisi hoc, et ipsas coturnices per mare advenire. neque aliter Artemidorus ratiocinatus est III 59 de leuce praecipiens: τοῖς δὲ ἐν τρυφῇ διάγουσι θλίψεις καὶ στενοχωρίας προαγορεύει καὶ τοὺς ἀποδήμους ἄγει (lege ἐπανάγει καί) μάλιστά γε ὅταν διαπόντιοι ὦσι· καὶ γὰρ αὐτὴ διαπόντιος κομίζεται. hinc non dubito, quin haec sola Artemidoro addicenda sint διαποντίους μὲν ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ διαπόντιοι παραγίνονται, glossatori εἰσιν ἀλλὰ καὶ ἐγχώριοι, in quibus fortasse latet εἰσὶν ἄλλοι ἐγχώριοι, ut ille praeter coturnices per mare advenientes alias indicaverit vernaculas esse.

III 36 περὶ δὲ χρημάτων διαφορᾶς ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ περὶ ἱματίου καὶ κόσμου ἀνδρείου τε καὶ γυναικείου ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ἐν ἀρχῇ ἐπεμνήσθην. lege περὶ δὲ χρωμάτων διαφορᾶς ἐν τῷ λόγῳ τῷ περί cett.

In IV 2 τὸ δὲ ἔθος ἀποσχέσεις ἔσχηκε τήν τε τοῦ χρόνου καὶ τὴν τῆς τέχνης καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων scribendum est ἀποσχίδας idemque vocabulum restituendum p. 315, 8. artis definitionem τὴν δὲ τέχνην σύστημα ἐκ καταλήψεων πρός

*) Item lexicis eximendum est προδείκτης, quod apud Suidam legitur v. προδείκτης sive apud Diodor. t. 2. p. 606: ἔχαρε γὰρ μίμοις καὶ προδείκταις καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς θαυματοποιοῖς. lege προΐκταις, v. Artemid. p. 3, 4 τῶν ἐν ἀγορᾷ μάντεων, οὓς δὴ προΐκτας τε καὶ γόητας καὶ βωμολόχους ἀποκαλοῦσιν οἱ σεμνοπροσωποῦντες.

τι τέλος εὔχρηστον ὁρίζονταί τινες εἶναι in libris scriptis *ἀσυνδέτως* elatam lectori reddemus Stoicorum doctrinae scienti.

IV 22 dicit Artemidorus deos hominibus in somnis aenigmata medicinalia porrigentes evidenter admodum solere *αἰνίσσεσθαι*. cuius placiti testimonium ponit hoc: *οἷον γυνὴ ἔδοξε περὶ μαζὸν ἔχουσα φλεγμονὴν ὑπὸ προβάτου θηλάζεσθαι. ἀρνόγλωσσον καταπλασαμένη ἰάθη διὰ τὸ τὸ ὄνομα τοῦ φυτοῦ σύνθετον ὂν δηλοῦν τὴν βοτάνην καὶ τὴν τοῦ ἀρνὸς γλῶσσαν* *), quo nihil sane de praedicata medicamentorum istorum evidentia detrahitur. tum ita pergit: *οἵαν δ' ἂν θεραπείαν εὕρῃς, ἐάν τε αὐτὸς κρίνῃς ἐάν τε ἄλλου κρίναντος ἀποβᾶσαν μάθῃς, ἀνερευνῶν εὑρήσεις ἰατρικώτατα ἔχουσαν*, hisque subiicitur exemplum perturbatum et confusum *ὡς καὶ Φρόντων ὁ ἀρθριτικὸς θεραπείαν αἰτήσας ἔδοξε ἐν τοῖς προαστείοις περιπατεῖν· καὶ πυρπολήσει χρησάμενος παρηγορήθη ἱκανῶς, ὡς ἴσον εἶναι τὸ χρῆμα θεραπείᾳ.* pro *πυρπολήσει* Mediceus *προπολύ*. idem *παρηγόρη* et *χρῆσμα*. ex *πυρπολήσει* critici certatim effecerunt *περιπολήσει*, idque a Reiffio in textum receptum est. pessime; nam si deambulatione Fronto consanuit, medicinam adhibuit ex earum genere, *ἃς τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν οἷς καὶ ἡμεῖς καλοῦμεν συντάσσουσιν οἱ θεοί*. quod vereor ne non licuerit ei; nam omissis deorum medicinis claris et perspicuis Artemidorus ad eas statim transiit, quibus aenigmata et ambages continentur. his igitur solis locus concedendus est. iam relicta deambulatione restant suburbia, ex quibus medicinam elicias. quod vix alio artificio efficies, quam quo ex ovi lactente derivata est arnoglossa et herbam et linguam ovillam denotans. vocabulum igitur in *πυρπολήσει* vel *προπολύ* lateat necesse est ambiguum et in duplicem sensum accipiendum, quo et suburbium significetur et medicamentum arthritidis. atque inest quam quaerimus amphibolia in voce *προπόλει*, qua eadem suburbium comprehenditur et id cerae genus, *quod apes faciunt ad foramen introitus protectum in alvum, maxime aestate* **), quodque nervorum dolores mulcere Plinius tradit in h. n. 22, 24, 50. huius igitur illinimento Fronto articulorum vitia solvit. totum autem locum iam ita refingi par est: *ὡς καὶ Φρόντων ὁ ἀρθριτικὸς θερα-*

*) Editi: *ἀρνόγλωσσον βοτάνην καταπλασαμένη ἰάθη διὰ τὸ τοῦ φυτοῦ ὄνομα σύνθετον δηλοῦν τὴν βοτάνην καὶ τοῦ ἀρνὸς γλῶσσαν·* Mediceus: *ἀρνογλώσσω καταπλασαμένη ἴαθεν ἢ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ φυτοῦ σύνθετον ὂν δηλοῦντα ην του ἀρνογλωσσου ἂν.* ex utraque lectione effeci quam supra posui.

**) Varronis verba sunt R. R. III 16.

πείαν αἰτήσας ἔδοξε ἐν τοῖς προαστείοις περιπατεῖν. προπόλει χρισάμενος παρηγορήθη ἱκανῶς, ὡς ἴσον εἶναι τὸ χρῖμα θεραπείᾳ.

In extremo capite editi ἐν τετρακοσίαις ἑβδομήκοντα ἡμέραις ἀνέβη, Mediceus ἑβδομήκοντα ἡμέρας ἀνέβη omisso τετρακοσίαις· corrige εἰς τετρακοσίας ἑβδομήκοντα ἡμέρας ἀνέβη, v. V. 9 καὶ δὴ καὶ (dele καὶ) εἰς νύκτα ἔδοξε λέγειν αὐτῷ τὸν Ἀσκληπιόν. 26 εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἀπέθανε. reliqua οὐδὲν γὰρ διέφερεν (διαφέρειν Mediceus) ἢ τὸν ἀριθμὸν αὐτῷ εἰπεῖν ἢ τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου τοῦ δηλοῦντος τὸν ἀριθμόν ita conformanda sunt οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἢ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν εἰπεῖν ἢ cett.

IV 25 ab Artemidoro haec esse censeo: καθόλου δὲ τῶν ἐν τῷ σώματι μερῶν τὰ μὲν ἄνω πρὸς τοὺς βελτίονας καὶ ἐντιμοτέρους λάμβανε, τὰ δὲ ὑποκάτω πρὸς τοὺς ἥττονας καὶ ὑποδεεστέρους. περὶ δὲ ἑκάστου τὸ κατ' εἶδος ἀπὸ τῆς περὶ σώματος καὶ τῶν ἐν τῷ σώματι μερῶν διαιρέσεως ἐκ τοῦ πρώτου λάμβανε βιβλίου, in quibus mea sunt τῷ et δέ diductis literis distincta et τὸ κατ' εἶδος pro eo quod in libris est τὸ πρὸς εἶδος. praeterea post ἐντιμοτέρους eieci πάντα et post ὑποδεεστέρους imperiti alicuius scioli fetum τῶν μὲν ἐν κεφαλῇ ἐπὶ βλεφάρων καὶ ὀδόντων καὶ χειλῶν *) τῶν δὲ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι τὰ ὑπὲρ ζώνην καὶ ὑπὸ ζώνην, τὰ δὲ δεξιὰ πρὸς ἄρρενας ἢ πρεσβυτέρους, τὰ δὲ ἀριστερὰ πρὸς θηλείας ἢ νεωτέρους ἢ νεωτέρας, quae qui conflavit, si Artemidori personam induisse sibi visus est, nescivit haec longe secus quam decuit expressa esse nostrumque semper cum alibi tum in talibus explicandis perspicue et γραμματικώτατα locutum esse, ut I 26. p. 42, 19 δύο δὲ υἱῶν ὄντων ἢ θυγατέρων δύο ἢ δύο ἀδελφῶν ὁ μὲν δεξιὸς (oculus) τὸν πρεσβύτερον υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἢ θυγατέρα τὴν πρεσβυτέραν, ὁ δὲ εὐώνυμος θυγατέρα τὴν νεωτέραν καὶ ἀδελφὸν καὶ υἱὸν τοὺς νεωτέρους.

IV 32 narrat Artemidorus unum e tribus corvis funesta voce mulierem sic compellasse: ἐγώ σε ἔκβιον ποιήσω, et avolasse cum ceteris, quum ter eam circum iisset. illam paulo post exspirasse atque ita somnium re comprobatum esse. tum causa affertur, cur somnium ita evenerit, τὸ γὰρ 'ἔκβιόν σε ποιήσω' ὅμοιον ἦν τῷ 'ἔξω τοῦ βίου ποιήσω', τοῦτ' ἔστιν 'ἀποκτενῶ'. quae verba levi emblemate maculantur. nam Artemidorus vocis ἔκβιος potestatem explicaturus ex verbis ἐγώ σε ἔκβιον ποιήσω nihil decerpere debebat nisi

*) Καὶ γλώττης, quod in editionibus post χειλῶν additur, delevi cum Mediceo.

ἔκβιον ποιήσω relicto pronomine. nec nisi haec eum decerpsisse formulae frustuli illius vicariae ἔξω τοῦ βίου ποιήσω et ἀποκτενῶ commonstrant, quae utraque carent pronomine. scripsit igitur Artemidorus τὸ γὰρ 'ἔκβιον ποιήσω' ὅμοιον ἦν τῷ cett.

IV 33 ὅσα λέγει τις ἄλλῳ μὴ ἀπὸ τέχνης τῆς ἑαυτοῦ, εἰς ἑαυτὸν ἀποβαίνει· ὅσα δὲ ἀπὸ τέχνης, εἰς ἐκεῖνον βλέπει. pro βλέπει Mediceus ὃ δὲ λέγει. verborum parallelismus ut ἀποβαίνει reponatur efflagitat. in sequentibus ὅσα μὲν γὰρ ἰατροὶ νομικὰ ἢ νομικοὶ ἰατρικὰ ἢ ἰατροὶ μαντικὰ ἄλλῳ λέγουσι inepte bis nominantur medici. codex Mediceus ὅσα μὲν γὰρ ἰατρὸς νομικὰ ἢ μάντις ἰατρικὰ ἰατρὸς μαντικὰ ἄλλῳ λέγουσι, unde efficiendum ὅσα μὲν γὰρ ἰατροὶ νομικὰ ἢ μάντεις ἰατρικὰ ἢ νομικοὶ μαντικὰ ἄλλῳ λέγουσιν. neque proxima vitii immunia sunt ὅσα δὲ νομικοὶ νομικὰ ἢ ἰατροὶ ἰατρικὰ ἢ μάντεις μαντικὰ λέγουσι, ταῦτα ὡς περὶ κατορθούντων ἐν ταῖς τέχναις λαμβάνειν δεῖ. omittenda sunt ὡς et ἐν. praeterea pro λαμβάνειν δεῖ, quod, ut tolerari posset, cum πρὸς componi oportebat, verissime Mediceus διαλαμβάνει exhibet, ut est I, 2 διαληπτέον δὲ περὶ αὐτῶν ὧδε. mox corrige γήμας pro γαμήσας, a quo aoristo Artemidorus constanter abstinuit. quod enim alterum huius formae exemplum in Reiffiana relictum est γαμῆσαι III 16, id in Mediceo recte scribitur γῆμαι. corrupte etiam scripti et editi Θυατηρηνός pro Θυατειρηνός, itemque ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σταυροῦ pro ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. proxime requiro οὔτε τῶν ἄλλων ὅσα ὑπὸ σταυροῦ σημαίνεται. denique malim μεταγνωσθεῖσα pro καταγνωσθεῖσα.

In IV 41 οὔτε τὸ ἀποκρύπτεσθαι οὔτε τὸ περιχρίεσθαί τινι τὸ πρόσωπον ἀγαθόν· οὐκ ἀναμάρτητον γάρ φησιν εἶναι τὸν ἰδόντα a Mediceo recte abest ἀγαθόν καί et γάρ, quod praeter Artemidori consuetudinem tertio loco collocatum est. scribendum est οὔτε τὸ θρύπτεσθαι οὔτε τὸ περικεχρῖσθαί τινι τὸ πρόσωπον ἀναμάρτητόν φησιν εἶναι τὸν ἰδόντα.

IV 44 ἔτι καὶ τοῦτο. καταφρονεῖν οὔτε ἰδιώτου ἑνὸς ἢ πολλῶν οὔτε δήμου συμφέρει ὥσπερ οὐδὲ τὸ καταφρονεῖσθαι, λέγω δὲ τὸ καταφρονοῦντος ἔργα πάσχειν ἢ δρᾶν, εἰ μὴ μόνοις τοῖς ἄρχειν δυναμένοις. extrema verba vereor ne insiticia sint. superioribus enim edocemur verbis cuivis homini in quiete aeque calamitosum esse despicere alios atque ipsum despici; quae sententia in extremo capite ita circumscribitur, ut soli dicantur principes in sinistra non incurrere, si subiectos imperio suo homines despicere sibi videantur. hisne credis Artemidorum interiecisse sententiam, qua principibus prospere evenire tradat, si aut alios despi-

ciant aut despiciantur ipsi? praeterea, quisquis istorum verborum auctor fuit, sine idonea causa posuit *τοῖς ἄρχειν δυναμένοις* pro *τοῖς ἄρχουσιν*, ut alius quivis scripsisset.

IV 59 *ὕστερον δὲ τῷ χρόνῳ ἔμαθον ὅτι ἦν ἄρα ἀμφοτέροις ἔθος τοῦτο πράσσειν καὶ μὴ καθαρεύειν τὰ σώματα.* lege *τὰ στόματα.*

IV 66 *ἔτι καὶ παρὰ Φοίβῳ κείμενον πολλοῖς πλάνην ἐμποιεῖ.* supple *ἔτι καὶ τοῦτο* sive *ἐκεῖνο παρὰ Φοίβῳ κείμενον.* contra in sequentibus *ἔδοξέ τις αὐτὸς γέφυρα γεγονέναι* perpetua Artemidori consuetudo *αὐτὸς* pronomen deleri postulat. ibidem *τὸ γὰρ αὐτὸ γεφύρας* (*γεφύρη* Mediceus) *ἔργον εἶχε* male legitur pro *γεφύρᾳ.*

Strictim tria emblemata notabo IV 68 *καὶ γὰρ ὁ τρόχος εἰλούμενος ὅλῳ τῷ σώματι κινεῖται* [*πορευόμενος*] *ὥσπερ ὁ δράκων.* 70 *ἔτι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς ἐχθροῖς τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον πρὸς τὰ ἀποτελέσματα* [*καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῖς ἀδελφοῖς*]· *οὐ γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ γίνονται ἀλλ' ἐπὶ βλάβῃ ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοί.* 72 *οἷον ὁ Πλούταρχος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνειν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ ἀγόμενος ἔδοξε, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ὄναρ ὑπεκρίνατό τις αὐτῷ τὸν ὄνειρον καὶ ἔφη μακάριον αὐτὸν ἔσεσθαι καὶ τοῦτο εἶναι τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβαίνειν* [*τὴν ὑπερβάλλουσαν εὐδαιμονίαν*].*)

*) In transcursu emblemata nonnulla significabo, quae vel post Cobeti curas in Luciano relicta sunt. in Diall. Marin. 10, 1 *τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην, Πόσειδον, ἣν ἀποσπασθεῖσαν τῆς Σικελίας ὕφαλον ἔτι νήχεσθαι συμβέβηκε, ταύτην, φησίν ὁ Ζεύς, στῆσον ἤδη καὶ ἀνάφηνον καὶ ποίησον ἤδη δῆλον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν στηρίξας πάνυ ἀσφαλῶς* constructionis simplicitas evertitur *δῆλον* voce. vitii originem perspicies, ubi pro *δῆλον* scripseris *Δῆλον*, quod olim ad *τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην* appictum fuit. *Deli* autem nomen in hunc locum ex margine irrepsisse extrema Neptuni verba suadent *ἔστηκεν ἡ Δῆλος*, quibus ille insulam nomine adhuc vacuam iam signatam nomine esse indicat. ibidem c. 3, 1 in verbis *οὐκ οἶδα ὅποι βύθιος ὑποδὺς καθάπερ οἱ λάροι* [*καὶ ἐρῴδιοι*] aptissimo loco commemorantur mergi, non item ardeolae, quippe quibus natura aquam subire denegaverit. cuius rei Lucianum ignarum fuisse parum credibile est. in Deorum Diall. 16, 2 contumeliose de Diana loquens Iuno *ἐῶ γὰρ λέγειν* inquit, *ὅτι οὐδὲ τὰς τεκούσας ἐμαιοῦτο παρθένος γε αὐτὴ οὖσα*, quem locum nec Valckenarius nec Schaeferus coniecturis suis eluerunt. Lucianus quid dederit, ipse monstrat in 26, 2, ubi est *ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιοῦται* (ita pro vulgato *μαιεύεται* legendum). dedit igitur *ὅτι μαιοῦται παρθένος γε οὖσα.* neque ego mihi persuadebo Lucianum 17, 1 de Marte et Venere irretitis haec scribere potuisse: *ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τοῦ λέχους καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν καὶ ἐντὸς ἐγεγένηντο τῶν ἀρκύων, περιπλέκεται μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμά, ἐφίσταται δὲ ὁ Ἥφαιστος.* ex quibus nisi removeris verba *καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν*, absurde postea Venus non, uti par erat, concubitu, sed sola nuditate erubuisse narratur, nec quid in causa fuerit apparet, cur non ubi primum isti lectum conscendissent, laqueorum *finibus* (*ἐντὸς τῶν*

IV 82 *τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν οὐδενὶ νεκρῷ δοῦναι συμφέρει.* pro *οὐδὲν* Mediceus *ἐν.* lege *τῶν δὲ ἄλλων ἓν οὐδὲν νεκρῷ δοῦναι συμφέρει.* eadem formula legitur IV 22 *ἓν γὰρ οὐδὲ ἓν* (scribe *οὐδὲν*) *τοιοῦτον ἀληθῶς ὁραθὲν εἰς ἡμᾶς ἦλθεν,* ubi inscite Reiffius pro priore *ἓν* edidit *οὐδέ.*

V 1 *ἔδοξέ τις τοῦ Ποσειδῶνος τῇ βάσει ἁλύσει προσδεδέσθαι. ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ Ποσειδῶνος· ἔδει γὰρ αὐτὸν ἀχώριστον εἶναι ἱερέα.* Mediceus post *τοῦ Ποσειδῶνος* addit *τοῦ ενϊεμο,* unde effingendum *τοῦ* ЄN ІCΘMΩι. deinde *ἀχώριστος* genetivum poscit, quem idem codex suppeditat pro *ἱερέα* exhibens *τῶ* (*τῶν* Venetus et Vrbinas) *τῆς ἱερωσύνης λόγων,* quae vide an *τῶν τῆς ἱερωσύνης τόπων* scribenda sint. eundem locum tractavit Nauckius in Annal. Acad. Petrop. 1861. t. III p. 322 ita Artemidorum scripsisse contendens: *ἔδοξέ τις τοῦ Ποσειδῶνος ἐν ἱερῷ τῇ βαλβῖδι ἁλύσει προσδεδέσθαι. ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ Ποσειδῶνος· ἔδει γὰρ αὐτὸν ἀχώριστον εἶναι τῶν τῆς ἱερωσύνης ἔργων.* in quibus vel *βαλβῖδι* ab Artemidoreae orationis colore longe recedit.

V 12 *ἔζησε δὲ οὐ πλείονα διὰ τὴν σελήνην.* post *πλείονα* excidit *χρόνον.*

V 21 visus est sibi quidam per quietem magnum mare pernavigare tripodi insidens. iniuriarum convictus in insulam relegatus est: *τὸ γὰρ περιέχον ἦν αὐτὸν περίρρυτον καὶ ἐοικὸς τὸ σχῆμα τῇ νήσῳ.* lege *τὸ γὰρ περιοχοῦν*

ἀρκύων) recepti fuerint, sed tum demum, quum rebus venereis fruerentur. a Luciano igitur haec tantum esse censeo: *ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τοῦ λέχους καὶ ἐντὸς ἐγεγένηντο τῶν ἀρκύων, περιπλέκεται μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμά* cett. eidemque interpolatori assigno verba § 2 *μονονουχὶ αὐτὸ γιγνόμενον τὸ ἔργον.* breviter indicabo 4, 5 *καὶ μὴν ὅ γε πατὴρ ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι καὶ διηγεῖτο ἕωθεν ὡς ἀφεῖλον αὐτοῦ τὸν ὕπνον στρεφόμενος καὶ λακτίζων καί τι* (adde *καὶ*) *φθεγγόμενος μεταξύ* [*ὁπότε καθεύδοιμι*]. 5, 4 *καθάρειος γὰρ καὶ ῥοδοδάκτυλος καὶ ἐπιστημόνως ὀρέγει τὸ ἔκπωμα καὶ* (*ὅ σε λυπεῖ μάλιστα*) [*καὶ*] *φιλεῖ ἥδιον τοῦ νέκταρος* (vide nostra ad Longi Past. p. 266, 26). 17, 2 *ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος οὐκ αἰδεῖται* [*καὶ*] *αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν αἰσχύνην τοῦ γάμου;* 26, 2 *οὐδαμῶς, ἀλλὰ προστέτακται αὐτοῖν ὑπηρετεῖν τῷ Ποσειδῶνι καὶ καθιππεύειν* [*δεῖ*] *τὸ πέλαγος.* sed abstinendum ab emblematis suspicione in Diall. Mar. 4, 2 *εἰ δὲ ἀπιστεῖς καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἱσταμένη, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι, ὦ γενναιότατε, τὴν χεῖρα· εἴσῃ γὰρ εἰ ὁρῶμαι μόνον ἢ καὶ τὸ κάειν τότε μοι πρόσεστιν,* quae verba sic redintegranda sunt: *εἰ δὲ ἀπιστεῖς καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖς, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι, ὦ γενναιότατε, τὴν χεῖρα· εἴσῃ γὰρ εἰ ὁρῶμαι μόνον φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἱσταμένη ἢ καὶ τὸ κάειν τότε μοι πρόσεστιν.*

αὐτὸν*) ἐν περίρρυτον καὶ ἐοικὸς τῷ σχήματι νήσῳ. τῷ cepi a Mediceo.

V 23 ἔδοξέ τις τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρα ἐκπεσεῖν καὶ ἄλλον χαμόθεν ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι. posterius ἀστέρα dittographia est.

V 24 ἑάλω ἀδελφῇ ἑαυτοῦ μιγνύμενος. scribendum aut ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ aut τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ.

V 25 ἔδοξέ τις ἐρωμένην τὴν ἑαυτοῦ ὁρᾶν ἐν σταμνίῳ ὀστρακίνῳ καιομένην. καὶ ἀπέθανεν ἡ ἐρωμένη αὐτοῦ σφαγεῖσα ὑπὸ δούλου δημοσίου. combustionis mentionem ab hoc loco alienam esse Iacobsius perspexit ad Anthol. Gr. t. XIII. p 9; sed quod idem pro καιομένην proposuit κλειομένην, ut grammatice intellegi posset, κεκλεισμένην sive κεκλημένην scribendum erat. rectius ex editionum lectione elicies κειμένην, quod optime respondet sequentibus θάνατον μὲν γὰρ εἰκότως ἐσήμαινε τῇ γυναικὶ τὸ εἶναι ἐν τῷ ὀστρακίνῳ σκεύει.

V 26 ἔδοξέ τις τοῦ Σαράπιδος τὸ ὄνομα ἐγγεγραμμένον λεπίδι χαλκῇ περὶ τὸν τράχηλον δεδέσθαι ὡσπερεὶ σκυτίδα. haec verba cave intellegas de homine, qui armillam gestaverit Sarapidis nomine inscriptam. vetat hoc λεπίς, quod laminam significat squamae fere formam referentem, nec minus sequentia καὶ καθ' ὃ περιέκειτο τὴν σκυτίδα μέρος, quae loro collum somniatoris cinctum fuisse monstrant, ita ut ex hoc Sarapidis nomen laminae incisum pependerit. expungenda sunt verba ὡσπερεὶ σκυτίδα, nisi praeferas reiecto ὡσπερεὶ corrigere σκυτίδι.

V 29 καὶ ὀλίγων ἐτῶν ἀπηλλάγη αὐτοῦ διὰ τὸ λελύσθαι τοὺς φαινόλας. supple καὶ δι' ὀλίγων ἐτῶν.

V 39 ἔδοξέ τις δύο θυγατέρας ἔχων παρθένους τὴν μὲν προτέραν ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ χρυσέαν Ἀφροδίτην πεπεδημένην, τὴν δ' ἑτέραν ἀμπέλου στέλεχος πεφυκός. τούτων ἡ μὲν προτέρα ἐγήματο, ἡ δὲ ἑτέρα ἀπέθανεν. verba τὴν μὲν προτέραν non sine vitio esse inde apparet, quod adhuc puellarum istarum nonnisi numerum scriptor indicavit, necdum ita de iis dixit, ut sciri possit, utram velit priorem haberi. aut igitur delendum προτέραν aut ἑτέραν scribendum, quemadmodum IV 6 habetur φασὶ γὰρ τὸν θεὸν τοῦτον Περσεῖ ἐπὶ τὴν Γοργοῦς τομὴν ἀπιόντι τὸ ἕτερον τῶν ὑποδημάτων δόντα τὸ ἕτερον ἔχειν μόνον. V 74 ἔδοξέ τις μεταμορφωθεὶς δένδρον γενέσθαι παμμέγεθες δίκορμον (δίκρουν Schaeferus; δίκορον Mediceus), καὶ τὸ μὲν ἕτερον

*) Eodem ordine Artemidorus IV 30 τὸ γὰρ περιέχον αὐτὸν ἦν οὐχ ὑγιές.

μέρος εἶναι λεύκην, τὸ δὲ ἕτερον πίτυν. similiter Lucianus Icarom. 10 *καὶ δὴ συλλαβὼν τὰ ὄρνεα, θατέρου μὲν τὴν δεξιὰν πτέρυγα, τοῦ γυπὸς δὲ τὴν ἑτέραν ἀπέτεμον* *). de *πεφυκός* nihil affirmo. in proximis expunge absurdissimum glossema *ὃν ἐπεπέδητο* et mox cum Iacobsio pro *αἵ τε παιδοποιΐαι* repone *αἵ τε πέδαι,* vel, quod equidem malim, *αἱ δὲ πέδαι.*

V 49 *καὶ προσδεθεὶς ξύλῳ ἐβρώθη ὑπὸ ἄρκτου· τοῦτο γὰρ καὶ τῇ χειρὶ συμβαίνει.* de extremis non intercedo, quominus aliquis aliunde ea illata censeat. nam eorum sive sententiam spectas sive singula verba, scriptorem declarant dicendi imperitissimum. obscuritati enim ille, non brevitati inserviit, ut qui *τῇ χειρί* posuerit pro *τῇ χειρὶ τῆς ἄρκτου.* neque laudabiliter scripsit ursam comedere manum suam, quam sugi tantum nemo nescit. neque hoc ignoravit Artemidorus, qui somnii illius eventum scite explicuit ita: *ἐπειδὰν γὰρ φωλεύῃ ἡ ἄρκτος, τῷ στόματι ἐμβαλοῦσα τὴν χεῖρα ὥσπερ ἐσθίουσα ἀπομυζᾷ καὶ τρέφεται.*

V 50 *ἔδοξέ τις ἐπὶ ξένης διάγων κατὰ πρεσβείαν εἰς τὴν οἰκείαν ἀποστραφῆναι.* hic solito librariorum stupore genuinum *ὑποστραφῆναι* in *ἀποστραφῆναι* conversum fuit. simili praepositionum confusione manu scripti in Luciani Asino 14 *κἀμὲ ἀποστρέψαντες εἵλκον ὀπίσω,* ubi *ἐπιστρέψαντες* verum est. apud Pseudoaristotelem de Mirab. Ausc. 10 *ἕως ἂν καταλάβῃ τὸν πῶλον καὶ ὑποκύψας ἐπὶ τὰ ὀπίσθια σκέλη τῷ στόματι ἀποσπάσῃ τὰ αἰδοῖα* scribe *ἐπικύψας.*

V 73 *ἔδοξε γυνὴ τέκνων γλιχομένη δίφρους ὁρᾶν λοχείους, οἷς πρὸς τὸ ἀποτεκεῖν χρῶνται αἱ γυναῖκες, ἐπὶ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντας.* verba *οἷς πρὸς τὸ ἀποτεκεῖν χρῶνται αἱ γυναῖκες,* qua *δίφρους λοχείους* et *ἐπὶ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντας* pessime divelluntur, e margine recepta esse Hieronymus Aleander intellexit, nesciens idem librarios alia hic deliquisse. sequuntur enim haec: *κύειν* (lege *κυεῖν*) *μὲν αὐτῇ συνέβη, μήτηρ δὲ οὐκ ἐγένετο, ἀλλὰ* (lege *ἀλλ' οἱ*) *ἑπτὰ οὓς ἔτεκε παῖδας* (lege *παῖδες*) *ἀπέθανον πρὸ ὥρας ἔτι ἐν σπαργάνοις ὄντες,* in quibus improvisus accidit puerorum septenarius numerus, cui ex Artemidori consuetudine in ipso scilicet somnio praeludendum erat; veluti hoc factum est c. 35 *ἔδοξέ τις ἀδελφὴν ἔχων πλουσίαν ἅμα καὶ νοσοῦσαν πρὸ τῆς οἰκίας τῆς ἀδελφῆς συκῆν πεφυκέναι καὶ ἀπ' αὐτῆς δρεπόμενος σῦκα μέλανα τὸν ἀριθμὸν ἑπτὰ ἐσθίειν. ἀπέθανεν*

*) In Luciani libris scriptis et editis est *ἀπέτεμον εὖ μάλα· εἶτα διαδήσας κτλ.* scilicet aut transponendum est *εὖ μάλα* post *εἶτα* aut inserendum ante *καρτεροῖς.*

ἡ ἀδελφὴ ἐπὶ κληρονόμῳ τῷ ἰδόντι τὸν ὄνειρον ἑπτὰ ἡμέρας ἐπιζήσασα. pro ἐπί Mediceus εἰστατῆ. scripserat igitur Artemidorus δίφρους ὁρᾶν λοχείους ἑπτὰ τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντας.

V 74 λάρους καὶ αἰθυίας καὶ ὅσα ἄλλα θαλάσσια ὄρνεα. ex formula scribendum καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶ θαλάσσια ὄρνεα. Confer II 17 λάροι καὶ αἴθυιαι καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν (ita corrige, ἐστὶν ἄλλα Mediceus, ὅσα τοιαῦτα θαλάσσιά ἐστιν ὄρνεα ed. pr.) θαλάσσια ὄρνεα. 21 νῆσσαι καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶ λιμναῖα ἢ ποτάμια ὄρνεα. 37 Σάτυροι καὶ Πᾶνες καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν ὅμοια ὀνόματα. IV. p. 308, 17 καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν εὐώδη.

V 75 ἐκρίθη ὁ παῖς καὶ ἠγωνίσατο. lege ἐνεκρίθη et mox οὔτε (οὐδέ vulgo) γὰρ ἐν τελευτῇ ἐγένετο et οὔτε μὴν δημοσίας (δημοσίᾳ edd.) ἔτυχε τιμῆς.

V 81 ἔδοξε κύκλιος αὐλητὴς τὰ πέλματα τῶν ποδῶν αὐτοῦ ξυλοκοπεῖσθαι. κατέλυσε καὶ ἐπαύσατο αὐλῶν τε καὶ ἀγωνιζόμενος καὶ οὕτως αὐτοῖς ἐχρήσατο τοῖς ποσὶν ὥσπερ ἐξυλοκοπημένοις οὐκέτι βαίνων ἐν τῷ κατὰ σκηνὴν ἔργῳ. recte Reiskius ἐξυλοκοπῆσθαι· ηὐλοκοπῆσθαι scripti. sed male idem αὐτοῖς pro librorum αὐλοῖς. corrige ἀργοῖς ἐχρήσατο τοῖς ποσίν. firmat hoc ipse Artemidorus V 48 ἔμελλε γὰρ ὥσπερ χρυσαῖς ταῖς χερσὶν ἀργαῖς καὶ ἀκινήτοις χρήσεσθαι.

Sed haec hactenus. reliquas meas in Artemidorum coniecturas alio tempore promam.

[In fasciculo superiore typothetae errata haec corrige: p. 81 in ipso principio lege Ad te —: p. 89 v. 13 coniectorem —: p. 94 v. 16 πτερύγων δίχα καὶ δίχα κηροῦ.]

Rudolphus Hercher.